

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 376 din 22.06.2022

Dosar nr.: 1020/2020

Petiția nr.: 8213/24.12.2020

Petent: Sindicatul Național Finanțe Publice – SindFISC

Reclamată: Agenția Națională de Administrare Fiscală

Obiect: Petentul reclamă inegalități salariale întâlnite în cadrul instituției A.N.A.F., mai precis în Direcția Generală Antifraudă Fiscală, în ceea ce privește plata sporului de suprasolicitare neuropsihică.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele și domiciliul procedural ales al petentului

1. Sindicatul Național Finanțe Publice – SindFISC, reprezentată de Președinte

Numele, sediul și domiciliul procedural ales al părții reclamate

2. Agenția Națională de Administrare Fiscală, reprezentată de Director General

II. Procedura de citare

3. Prin adresele nr. 419/20.01.2021 s-a realizat citarea părților în conformitate cu măsurile dispuse având în vedere contextul evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, cu solicitarea de a fi transmise completări la petiție, respectiv punctul de vedere în scris (precum și orice alte acte sau dovezi), soluționarea speței urmând a se face în lipsă, odată cu exprimarea acordului părților din dosar, în termenul dat.

4. Totodată, odată cu emiterea citației, s-a pus în discuție petentului completarea memoriului cu precizarea criteriului care a stat la baza tratamentului diferențiat reclamat prin memoriu.

5. Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

6. Prin adresa nr. 1097/10.02.2021 petentul și-a exprimat acordul expres pentru soluționarea cererii sale în lipsă.

7. Prin adresele nr. 1312/18.02.2021 s-a pus în vederea părților posibilitatea de a formula concluzii scrise în termen de 15 zile de la primire.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

8. Prin adresa nr. 8213/24.12.2020 petentul solicită investigarea, constatarea și sancționarea faptelor de discriminare ale angajatorului A.N.A.F. constând în inegalitățile

salariale întâlnite în cadrul instituției A.N.A.F., mai precis Direcția Generală Antifraudă Fiscală – Direcțiile Regionale Antifraudă Fiscală.

9. În fapt, la nivelul aceluiași angajator (ordonator de credite) A.N.A.F., inspectorii angajați în cadrul structurii subordonate A.N.A.F. – Direcția Generală Antifraudă Fiscală, respectiv Direcțiilor Regionale Antifraudă Fiscală din teritoriu, deși îndeplinesc aceleași funcții și atribuții prevăzute în fișa postului, desfășurându-și activitatea în aceleași condiții și aparțin aceluiași direcții, structuri regionale, servicii și/sau birouri, beneficiază de o remunerație diferită, ce decurge din punerea în executare a unor hotărâri judecătorești definitive favorabile acestora, având ca obiect plata sporului de 20% pentru risc și suprasolicitare neuropsihică.

10. Petentul precizează că sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică este singurul spor acordat inspectorilor antifraudă pentru specificul activității desfășurate.

11. Astfel, prin art. 1 din Ordinul nr. 964/2015 al Președintelui A.N.A.F., personalul din cadrul Direcției Generale Antifraudă Fiscală, care ocupă funcții publice specifice de inspector antifraudă, inspector șef antifraudă, inspector general adjunct antifraudă și inspector general antifraudă beneficiază de sporul specific pentru risc și suprasolicitare neuropsihică în cuantum de 25% aplicat la salariul brut lunar.

12. Ulterior, prin Ordinul nr. 835/01.03.2017 al Președintelui A.N.A.F. s-a hotărât ca începând cu data de 01.03.2017 să înceteze aplicabilitatea prevederilor art. 1 din OPANAF nr. 964/2015, iar începând cu data de 01.03.2017, personalul din cadrul Direcției Generale Antifraudă Fiscală care ocupă funcții publice specifice de inspector antifraudă, inspector șef antifraudă, inspector general adjunct antifraudă și inspector general antifraudă să beneficieze de sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică în cuantum de 5% la salariul brut lunar.

13. Prin OPANAF nr. 1021/27.03.2017 s-a dispus ca, începând cu data de 01.03.2017 personalul din cadrul Direcției Generale Antifraudă Fiscală care ocupă funcții publice specifice de inspector antifraudă, inspector șef antifraudă, inspector general adjunct antifraudă și inspector general antifraudă să beneficieze de drepturile salariale stabilite în Anexa la Ordin, respectiv prin raportare la un cuantum al sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică de 5% aplicat la salariu brut.

14. Petentul susține că Ordinele Președintelui ANAF nr. 835/01.03.2017, nr. 836/01.03.2017 și nr. 1021/27.03.2017 au fost anulate pentru nelegalitate de instanțele de judecată prin hotărâre judecătorească definitivă, mai precis prin Sentința civilă nr. 409/29.03.2018 pronunțată de Tribunalul Suceava – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal în dosarul nr. 5502/86/2017 și menținută în calea de atac prin Decizia civilă nr. 3085/20.11.2018 pronunțată de Curtea de Apel Suceava – Secția Contencios Administrativ și Fiscal.

15. Ulterior anulării acestor ordine, inspectorii din cadrul Direcției Generale Antifraudă Fiscală au promovat individual sau prin cadrul sindicatului acțiuni prin care au solicitat acordarea sporului în cuantum de 25%.

16. Petentul menționează că practica instanțelor de judecată nu a fost una unitară și s-a ajuns în situația în care, deși îndeplinesc aceleași funcții, inspectorii din cadrul Direcției Generale Antifraudă Fiscală care au avut câștig de cauză în acțiune, beneficiază de un spor de risc în cuantum de 25%, în timp ce inspectorii care nu au avut câștig de cauză sau nu au promovat o astfel de acțiune au un spor de risc în cuantum de 5%.

17. Astfel, petentul sesizează inegalități salariale în cadrul instituției A.N.A.F.
18. În drept, petentul invocă prevederile Legii cadru nr. 153/2017, art. 6, Decizia Curții Constituționale nr. 794/2016 prin care au fost declarate neconstituționale prevederile art. 3¹, alin. (1²) din O.U.G. nr. 57/2015, Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 49/2018 privind dezlegarea unor chestiuni de drept, care face trimitere la Decizia 794/15.12.2016 și art. 1, alin. (2), lit. e, pct. (i) din O.G. nr. 137/2000.
19. În concluzie, petentul solicită investigarea, constatarea și sancționarea faptelor de discriminare ale angajatorului A.N.A.F. la nivelul A.N.A.F. – Direcția Generală Antifraudă Fiscală.
20. În susținerea cererii formulate, petentul anexează următoarele înscrisuri doveditoare: hotărârile judecătorești definitive menționate și fluturașii de salariu cu acordarea sporului de risc și suprasolicitare neuropsihică în cuantum de 25% și în cuantum de 5% pentru persoanele care au pierdut acțiunile sau nu au promovat astfel de acțiuni.
21. Prin adresa nr. 1097/10.02.2021, petentul face completări la petiția inițială, exprimându-și acordul expres de soluționare a speței în lipsă și menționează criteriul după care A.N.A.F. acordă salariul diferențiat persoanelor din cadrul Direcției Generale Antifraudă Fiscală și anume, solicitarea în instanță a aplicării legii în sensul acordării sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică în cuantum de 25%. Astfel, A.N.A.F. acordă drepturile recunoscute de lege doar persoanelor care formulează și câștigă acțiuni în instanță.
22. Prin adresa nr. 2156/19.03.2021 petentul depune concluzii scrise la dosar prin care solicită admiterea sesizării făcute.
23. Astfel, petentul apreciază că prin Legea nr. 71/2015 pentru aprobarea O.U.G. nr. 83/2014 s-a dispus tocmai eliminarea discrepanțelor legate de aplicarea dispozițiilor legilor de salarizare.

Sușinerile reclamatei

24. Prin adresa nr. 1095/10.02.2021, reclamata formulează apărare cu privire la sesizarea petentului.
25. Reclamata menționează faptul că prin acte normative succesive de salarizare a funcționarilor publici, s-a menținut sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică de până la 25%, cu condiția încadrării în cheltuielile cu salariile aprobate prin bugetul Agenției Naționale pentru Administrare Fiscală.
26. Astfel, prin Ordinul nr. 964/24.04.2015 emis de Președintele ANAF s-a stabilit că, începând cu data de 1 mai 2015, personalul din cadrul Direcției Generale Antifraudă Fiscală care ocupă funcții publice specifice de inspector antifraudă, inspector – șef antifraudă, inspector general adjunct antifraudă și inspector general antifraudă, beneficiază de sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică în cuantum de 25% aplicat la salariul brut lunar, în conformitate cu prevederile art. 12 alin. 8 și alin. 9 din OUG nr. 83/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, iar prin Ordinul nr. 1009/30.04.2015 s-a stabilit că, începând cu data de 1 mai 2015, cuantumul brut al salariilor pentru același personal se majorează prin includerea sumei aferente acestui spor.
27. Ulterior, prin Ordinul nr. 835/01.03.2017, Președintele ANAF a dispus, începând cu

data de 01.03.2017, încetarea aplicabilității prevederilor art. 1 din Ordinul nr. 964/2015 privind stabilirea cuantumului sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică în procent de 25%, iar prin Ordinul nr. 836/10.03.2017, având în vedere Nota nr. [...]01/03/2017 a Direcției Generale de Organizare și Resurse Umane, aprobată de conducerea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, s-a stabilit că, începând cu data de 01.03.2017, personalul din cadrul Direcției Generale Antifraudă Fiscală care ocupă funcții publice specifice de inspector antifraudă, inspector șef antifraudă, inspector general adjunct antifraudă și inspector general antifraudă beneficiază de sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică în cuantum de 5% aplicat la salariul brut lunar, în conformitate cu prevederile art. 12 alin. 8 și alin. 9 din O.U.G. nr. 83/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, coroborat cu art. 7 alin. 4 și alin. 5 din O.U.G. nr. 99/2016 și cu art. 1 alin. 3 din O.U.G. nr. 9/2017.

28. De asemenea, prin Ordinul nr. 1021 emis la data de 27.03.2017 de Președintele ANAF, având în vedere Ordinul nr. 836/2017, s-a prevăzut că, începând cu data de 01.03.2017, personalul din cadrul Direcției generale antifraudă fiscală care ocupă funcții publice specifice de inspector antifraudă, inspector șef antifraudă, inspector general adjunct antifraudă și inspector general antifraudă beneficiază de drepturile salariale, astfel cum sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din acest ordin, în conformitate cu prevederile art. 12 alin. 8 și alin. 9 din O.U.G. nr. 83/2014 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015 coroborat cu art. 7 alin. 4 și alin. 5 din OUG nr. 99/2016 și cu art. 1 alin. 3 din OUG nr. 9/2017.

29. Astfel, reclamata susține că potrivit art. 1 alin. (1) din O.U.G. nr. 99/2016, aprobată prin Legea nr. 152/2017, salarizarea personalului bugetar se face potrivit prevederilor acestei ordonanțe, care arată expres că: *"în perioada 1 ianuarie – 28 februarie 2017, cuantumul brut al salariilor de bază/soldelor funcției de bază/salariilor funcției de bază/Indemnizațiilor de încadrare lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice se menține la același nivel cu cel ce se acordă pentru luna decembrie 2016 în măsura în care personalul își desfășoară activitatea în aceleași condiții și nu se aplică valoarea de referință și coeficienții de ierarhizare corespunzători claselor de salarizare prevăzuți în anexele la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare."*

30. Mai mult, reclamata menționează că din verificarea sumară a hotărârilor judecătorești pronunțate, unele dintre acestea fiind definitive, se poate constata că s-au conturat două opinii aparent contradictorii în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (1) și (3) din O.U.G. nr. 9/2017, ceea ce creează premisele promovării unui recurs în interesul legii, conform art. 515 din Codul de procedură civilă, remediul nefiind cel al hotărârii prealabile.

31. Prin urmare, tratamentul discriminatoriu ar rezulta tocmai din aplicarea unui tratament mai favorabil unor angajați, ca urmare a punerii în executare a unor hotărâri judecătorești prin care s-au acordat acestora anumite drepturi salariale deși angajatorul nu a făcut o discriminare voită între salariații încadrați pe același post, diferențierea sub aspectul salarizării fiind determinată de întregirea unui spor, ca urmare a punerii în executare a unor hotărâri judecătorești. Prin urmare, involuntar, angajatorul a fost pus în situația de a acorda drepturi salariale diferite pentru salariați care desfășoară activitate identică.

32. În acest context, reclamata menționează că, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în mod constant că divergențele de jurisprudență constituie, prin natura lor, consecința inerentă a oricărui sistem judiciar care se bazează pe un ansamblu de instanțe de fond, având competență în raza lor teritorială.

33. Astfel, în considerarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și față de deciziile pronunțate de Curtea Constituțională în această materie, atât timp cât tratamentul mai favorabil al unor angajați este rezultatul punerii în executare a unor hotărâri judecătorești prin care s-au acordat acestora anumite drepturi salariale, în raport cu alți salariați cărora nu li s-au acordat aceste drepturi ori cărora le-au fost respinse astfel de cereri prin hotărâri judecătorești pronunțate de instanțe diferite, nu există discriminare în sensul art. 2 raportat la art. 1 alin. (2) lit. e) pct. (i) și alin. (3) din O.G. nr. 137/2000, republicată, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

34. Concret, în fiecare litigiu, reclamantul va trebui să probeze legalitatea și temeinicia cererii sale, ce nu se poate baza pe invocarea egalității de tratament în raport cu soluția pronunțată de o altă instanță, ci pe argumente de interpretare și aplicare corectă a legii, chiar și în situația în care invocă o astfel de hotărâre.

35. Pe cale de consecință, reclamata precizează că interpretarea și aplicarea corectă a legii reprezintă un scop legitim, în raport cu care nu se poate reține existența unui tratament discriminatoriu în cazul în care tratamentul mai favorabil al unor angajați este rezultatul punerii în executare a unor hotărâri judecătorești prin care s-au acordat acestora anumite drepturi salariale.

36. Concluzionând, reclamata susține că pretențiile invocate, în sensul acordării sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică în quantum de 25% din salariul de bază personalului căruia i-au fost respinse acțiunile în justiție cu acest obiect sau care nu a făcut un astfel de demers juridic, nu sunt întemeiate, ținând cont că măsurile multiple adoptate de Agenția Națională de Administrare Fiscală (printre care și diminuarea sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică solicitat) au vizat înscrierea sumelor direcționate în scopul atingerii obiectivelor instituționale, inclusiv a cheltuielilor de personal, într-o limită maximală impusă de necesitatea încadrării în fondurile bugetare alocate.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența

37. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

1. Constituția României:

- **Art. 1 Statul român:** *"(...) (3) România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate. (...)"*
- **Art. 4 Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni** *"(...) (2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire*

de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.”

- **Art. 15 Universalitatea:** *”(1) Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.
(2) Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile.”*
- **Art. 16 Egalitatea în drepturi:** *”(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.
(2) Nimeni nu este mai presus de lege. (...)”*
- **Art. 41 Munca și protecția socială a muncii:** *”(1) Dreptul la muncă nu poate fi îngrădit. Alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupației, precum și a locului de muncă este liberă.
(2) Salariații au dreptul la măsuri de protecție socială. Acestea privesc securitatea și sănătatea salariaților, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim brut pe țară, repausul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții deosebite sau speciale, formarea profesională, precum și alte situații specifice, stabilite prin lege. (...)”*
- **Art. 53 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți** *”(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.
(2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.”*

2. O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare:

- **art. 2 alin. 1:** *”Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*
- **Art. 2 alin. 3:** *”Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează*

anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare.”

Principiile de analiză

38. Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”. Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- *la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,*
- *la **situații diferite**, tratamentul juridic nu poate fi decât **diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”.*

39. Prin urmare, se poate vorbi de o posibilă **discriminare directă** în condițiile în care o persoană este tratată în mod nefavorabil, prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară, iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

40. Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

41. Reținând în coroborare cu speța dedusă spre soluționare definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, Colegiul director se raportează, în ceea ce privește analiza unui act / a unei fapte care încalcă dreptul la un tratament egal, la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr. 137/2000. Astfel, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile*, dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

Aplicarea principiilor la speță

42. În fapt, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra unei posibile fapte de discriminare prin inegalități salariale între inspectorii angajați în cadrul structurii subordonate A.N.A.F. – Direcția Generală Antifraudă Fiscală, respectiv Direcțiilor

Regionale Antifraudă Fiscală din teritoriu, în ceea ce privește plata sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică.

43. Pe fond, Colegiul reține următoarele:

- prin art. 1 din Ordinul nr. 964/2015 al Președintelui A.N.A.F. s-a stipulat faptul că personalul din cadrul Direcției Generale Antifraudă Fiscală, care ocupă funcții publice specifice de inspector antifraudă, inspector șef antifraudă, inspector general adjunct antifraudă și inspector general antifraudă beneficiază de sporul specific pentru risc și suprasolicitare neuropsihică în cuantum de 25% aplicat la salariul brut lunar.
- prin Ordinul nr. 835/01.03.2017 al Președintelui A.N.A.F. s-a hotărât ca începând cu data de 01.03.2017 să înceteze aplicabilitatea prevederilor art. 1 din OPANAF nr. 964/2015, iar începând cu data de 01.03.2017, personalul din cadrul Direcției Generale Antifraudă Fiscală care ocupă funcții publice specifice de inspector antifraudă, inspector șef antifraudă, inspector general adjunct antifraudă și inspector general antifraudă să beneficieze de sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică în cuantum de 5% la salariul brut lunar.
- prin Ordinul nr. 836/10.03.2017, s-a stabilit că, începând cu data de 01.03.2017, personalul din cadrul Direcției Generale Antifraudă Fiscală care ocupă funcții publice specifice de inspector antifraudă, inspector șef antifraudă, inspector general adjunct antifraudă și inspector general antifraudă beneficiază de sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică în cuantum de 5% aplicat la salariul brut lunar, în conformitate cu prevederile art. 12 alin. 8 și alin. 9 din O.U.G. nr. 83/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, coroborat cu art. 7 alin. 4 și alin. 5 din O.U.G. nr. 99/2016 și cu art. 1 alin. 3 din O.U.G. nr. 9/2017.
- prin Ordinul nr. 1021/27.03.2017, având în vedere Ordinul nr. 836/2017, s-a prevăzut că, începând cu data de 01.03.2017, personalul din cadrul Direcției generale antifraudă fiscală care ocupă funcții publice specifice de inspector antifraudă, inspector șef antifraudă, inspector general adjunct antifraudă și inspector general antifraudă beneficiază de drepturile salariale, astfel cum sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din acest ordin, în conformitate cu prevederile art. 12 alin. 8 și alin. 9 din O.U.G. nr. 83/2014 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015 coroborat cu art. 7 alin. 4 și alin. 5 din OUG nr. 99/2016 și cu art. 1 alin. 3 din OUG nr. 9/2017.
- Ordinele Președintelui ANAF nr. 835/01.03.2017, nr. 836/01.03.2017 și nr. 1021/27.03.2017 au fost anulate pentru nelegalitate de instanțele de judecată prin hotărâre judecătorească definitivă, mai precis prin Sentința civilă nr. 409/29.03.2018 pronunțată de Tribunalul Suceava – Secția de Contencios Administrativ și Fiscal în dosarul nr. 5502/86/2017 și menținută în calea de atac prin Decizia civilă nr. 3085/20.11.2018 pronunțată de Curtea de Apel Suceava – Secția Contencios Administrativ și Fiscal.
- Ulterior anulării acestor ordine, inspectorii din cadrul Direcției Generale Antifraudă Fiscală au promovat individual sau prin intermediu sindicatului acțiuni prin care au solicitat acordarea sporului în cuantum de 25%.

- practica instanțelor de judecată nu a fost una unitară și s-a ajuns în situația în care, deși îndeplinesc aceleași funcții, inspectorii din cadrul Direcției Generale Antifraudă Fiscală care au avut câștig de cauză în acțiune, beneficiază de un spor de risc în cuantum de 25%, în timp ce inspectorii care nu au avut câștig de cauză sau nu au promovat o astfel de acțiune au un spor de risc în cuantum de 5%.

44. Prin urmare, Colegiul ia act de faptul că, la nivelul aceluiași angajator (ordonator de credite) A.N.A.F., inspectorii angajați în cadrul structurii subordonate A.N.A.F. – Direcția Generală Antifraudă Fiscală, respectiv Direcțiilor Regionale Antifraudă Fiscală din teritoriu, deși îndeplinesc aceleași funcții și atribuții prevăzute în fișa postului, desfășurându-și activitatea în aceleași condiții și aparțin aceluiași direcții, structuri regionale, servicii și/sau birouri, beneficiază de o remunerație diferită, ce decurge din punerea în executare a unor hotărâri judecătorești definitive favorabile acestora, având ca obiect plata sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică, în cuantum diferit (procent aplicat la salariul brut).

45. În drept, Colegiul analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I „Principii și definiții” al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II „Dispoziții Speciale”, Secțiunea I-VI din Ordonanță.

46. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

47. Examinând conținutul petiției și legislația în vigoare, Colegiul director urmează a analiza posibila discriminare și încălcare a tratamentului egal în ceea ce privește accesul la serviciile bancare.

48. Astfel, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumarea existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar presupune ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat.

49. În acest context, reclamatul ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.¹

50. Reținând în coroborare cu speța dedusă spre soluționare definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr. 137/2000.

¹ A se vedea în același sens și jurisprudența Curții Europene de Justiție, cauza Bilka Kaufhaus, par.31; cauza C-33/89 Kowalska [1990] ECR I-2591, par. 16; cauza C-184/89 Nimz [1991] ECR I-297 par. 15; cauza C-109/88 Danfoss [1989] ECR 3199, par. 16; cauza C-127/92, Enderby [1993] ECR 673 par. 16.

51. Astfel, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1, iar între cele 2 elemente trebuie să existe o legătură de cauzalitate.

52. Concret, C.N.C.D. a fost sesizat de Sindicatul petent, organizație sindicală națională specializată în reprezentarea intereselor profesionale ale angajaților sistemului instituțional al Ministerului Finanțelor Publice, având în componență membri de sindicat care își desfășoară activitatea în cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală – Direcția Generală Antifraudă Fiscală.

53. Analizând susținerile Asociației petente prin prisma prevederilor art. 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată, Colegiul reține că aspectele de discriminare reclamate vizează tratamentul inegal aplicat în ceea ce privește dreptul la salariu egal pentru inspectorii angajați în cadrul structurii subordonate A.N.A.F. – Direcția Generală Antifraudă Fiscală, respectiv Direcțiilor Regionale Antifraudă Fiscală din teritoriu, prin raportare la plata sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică.

54. Sindicatul menționează criteriul după care A.N.A.F. acordă salariul diferențiat persoanelor din cadrul Direcției Generale Antifraudă Fiscală și anume, solicitarea în instanță a aplicării legii în sensul acordării sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică în cuantum de 25% și câștigarea acestui drept prin exercitarea demersului în fața instanței.

55. În ceea ce privește comparabilitatea, Colegiul reține că Sindicatul punctează faptul că A.N.A.F. acordă drepturile recunoscute de lege doar persoanelor care formulează și câștigă acțiuni în instanță, după cum urmează: inspectorii din cadrul Direcției Generale Antifraudă Fiscală care au avut câștig de cauză în acțiunile demarate în fața instanțelor judecătorești beneficiază de un spor de risc în cuantum de 25%, în timp ce inspectorii care nu au avut câștig de cauză sau nu au promovat o astfel de acțiune au un spor de risc în cuantum de 5%.

56. Colegiul se raportează la apărarea reclamatului și reține că tratamentul discriminatoriu ar rezulta tocmai din aplicarea unui tratament mai favorabil unor angajați, ca urmare a punerii în executare a unor hotărâri judecătorești prin care s-au acordat acestora anumite drepturi salariale, diferențierea sub aspectul salarizării fiind determinată de întregirea unui spor, ca urmare a punerii în executare a unor hotărâri judecătorești, ceea ce a rezultat în situația de a acorda drepturi salariale diferite pentru salariați care desfășoară activitate identică.

57. Având în vedere jurisprudența instanțelor judecătorești indicată în cauză, unele hotărâri judecătorești pronunțate fiind definitive, s-a putut constata că s-au conturat două opinii în ceea ce privește interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (1) și (3) din O.U.G. nr. 9/2017.

58. De asemenea, Colegiul ia act de apărarea instituției reclamate în sensul în care măsurile multiple adoptate de Agenția Națională de Administrare Fiscală (printre care și diminuarea sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică solicitat de la 25% la 5%) ar fi vizat înscrierea sumelor direcționate în scopul atingerii obiectivelor instituționale, inclusiv a cheltuielilor de personal, într-o limită maximală impusă de necesitatea încadrării în fondurile bugetare alocate.

59. Potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, una dintre condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie este existența unei legături de cauzalitate între criteriul invocat și fapta sesizată.

60. În situația discriminării indirecte însă, ne plasăm în câmpul de aplicare al unui criteriu aparent neutru sau a unui comportament activ sau pasiv care, la prima vedere, scoate din discuție un raport de cauzalitate direct, însă în fapt se produce un dezavantaj față de o persoană sau față de un grup de persoane în raport cu o caracteristică sau un criteriu de discriminare interzis.

61. Raportat la speța de față, în urma analizării înscrisurilor aflate la dosar, Colegiul reține că tratamentul mai favorabil aplicat în cazul anumitor angajați derivă din punerea în executare a hotărârilor judecătorești prin care s-au acordat acestora drepturi salariale, în raport cu alți salariați cărora nu li s-au acordat aceste drepturi ori cărora le-au fost respinse astfel de cereri prin hotărâri judecătorești pronunțate de instanțe diferite.

62. Având în vedere criteriul indicat, respectiv jurisprudența neunitară / câștigarea dreptului salarial în fața instanței judecătorești prin decizie definitivă, Colegiul director constată că nu poate fi reținută fapta de discriminare în lipsa unui criteriu în sfera de incidență a O.G. nr. 137/200 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

63. În analiza obiectului prezentei cauze prin raportare la câmpul de aplicare al O.G. nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este o „*jurisdicție administrativă*” ce presupune o procedură specială, administrativ-jurisdicțională, ce se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile în litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare.

64. Actul de soluționare a unui conflict corelativ dispozițiilor O.G. nr. 137/2000 republicată este emis de o autoritate administrativă investită, prin lege organică, cu atribuții de jurisdicție administrativă specială (C.N.C.D.), iar actul *per se* este susceptibil de a fi atacat în contenciosul administrativ general, sub cenzura instanțelor judecătorești.

65. Caracterul administrativ jurisdicțional al actelor adoptate de Colegiul director al C.N.C.D. a fost statuat în nenumărate rânduri de instanțele de contencios administrativ (între altele decizia civilă nr. 1960/15.05.2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție). Prin Decizia nr. 1096 din 15 octombrie 2008 și ulterior Decizia nr. 444 din 31 martie 2009 și Decizia nr. 1470 din 10 noiembrie 2009, Curtea Constituțională a statuat că „*C.N.C.D. este un organ administrativ cu atribuții jurisdicționale, care se bucură de independența necesară îndeplinirii actului administrativ – jurisdicțional și respectă prevederile constituționale cuprinse în art. 124 privind îndeplinirea justiției și art. 126 alin. (5), care interzice înființarea de instanțe extraordinare*”.

66. Ca atare, se naște întrebarea legitimă, în ce măsură pe calea controlului jurisdicțional prevăzut de O.G. nr. 137/2000 republicată, C.N.C.D. poate să constate existența unor situații discriminatorii ce sunt în legătură indisolubilă cu activitatea de îndeplinire a justiției de către instanțele judecătorești, aspecte de interpretare și aplicare a legii care intră în mod cert în sfera de competență a acestora ori în soluțiile pronunțate

de instanțele judecătorești.

67. Colegiul director se raportează în analiza prezentei cauze la Constituția României, prevederile art. 1 alin. 4 că: „*Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor: legislativă, executivă și judecătorească în cadrul democrației constituționale*”; art. 125 alin. 1, alin. 2 și alin. 3 care statuează că înfăptuirea justiției se face potrivit legii, dispunând că justiția este unică și imparțială, egală pentru toți, iar judecătorii sunt independenți și se supun numai legii. Aceasta face ca în activitatea de judecată, judecătorii să nu poată fi supuși niciunei directive din partea puterii legislative sau executive.

68. În jurisprudența sa, Colegiul director a statuat că nu analizează modul de stabilire *sui generis*, prin lege, a unor drepturi în favoarea unor categorii de persoane în mod diferit față de alte categorii ori nereglementarea de către legiuitor a unor aspecte care țin de statutul unei persoane sau categorii de persoane. Din acest punct de vedere, examinarea soluțiilor legislative alese de către legiuitor și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României revine Curții Constituționale.

69. Prin urmare, Colegiul director constată că în speță **nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare** potrivit prevederilor O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată în lipsa unui criteriu în sfera de incidență a O.G. nr. 137/2000.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 în lipsa criteriului.
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

(mandat finalizat la data redactării prezentei)

LAZĂR MARIA – Membru

(mandat finalizat la data redactării prezentei)

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Red.: C.J. și C.M.I.

Data redactării: 22.11.2022

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.